

LA KATANA

A la fi era allí. L'havia rebut per missatgeria, dins d'un cilindre de cartró dels que es feien servir per enviar plànols, amb els taps dels extrems de plàstic curosament grapats i segellats amb metres de cinta americana. Va obrir l'embolcall amb molta cura, emoció i un xic de recança.

“Es ven *katana* antiga, completa, amb *tsuba* de bronze, empunyidura de cordons de seda, sobre pell de rajada i beina original amb el corresponent *tanto* a joc” resava l'anunci al Qualapop. El preu li va semblar irrisori, fins i tot que va pensar que es tractava d'una imitació, una peça falsa envellida per dissimular la seva recent factura. Els xinesos estaven fent estralls en el món de les antiguitats, àdhuc en l'àmbit específic dels seus enemics ancestrals.

Amb molta cura la va desembeinar. Al treure el primer pam, li va semblar que una guspira de llum havia esclatat, però ho a va atribuir a l'electricitat estàtica. La contemplà amb una barreja de emoció i orgull, a la fi tenia una *katana*. Es va mirar la fulla, gaudint de la graciosa i mortal curvatura i del patró ondat que havia deixat el bon fer del forjador que segurament havia plegat i amartellat l'acer les tres-centes llegendàries vegades que s'atribuïa als millors acers. La base de la fulla, a tocar de la guarda presentava quatre ideogrames *kanji* a cada costat de la fulla que no va poder desxifrar, tot i haver estudiat una mica de japonès. S'havia iniciat en els alfabetos sil·làbics, l'*hiragana* i el *katakana*, reservant el *kanji* per un segon estadi al qual no va arribar. Dominar entre dos mil i deu mil ideogrames, no era pas una tasca senzilla, era potser la feina de tota una vida, una vida que ell no tenia.

En Llorenç treballava de banquer, be de fet de bancari. De la seva jornada de vuit hores, cinc se les passava atenent un públic divers que generalment només venien a solucionar problemes. Havia treballat un temps de funcionari i li semblà que al banc seria més interessant, a l'hora que més ben pagat. Massa tard va descobrir que ni una cosa ni l'altre. Aguantava estoic, impertèrrit, les converses, supliques i amenaces de persones que no havien entès que el negoci de la banca, era precisament un negoci i que una entitat bancària distava molt de ser una casa de beneficència que en cap cas era una activitat sense ànim de lucre. La sort era que plegava d'hora i podia córrer al gimnàs d'arts marcials, en el que passava un percentatge important del seu temps lliure. El seu domicili, vivia sol en un apartament de cinquanta metres quadrats, l'havia transformat en una replicà d'un habitatge japonès. Havia revestit el terra amb estores de *tatami* distribuïdes

a la manera de les estances nipones, en les que el modulats de noranta per cent vuitanta centímetres, la mida d'una colga, ordenaven i definien els espais. Difonien llur olor característica de palla verda, rematades amb el voraviu ample de cotó negre. Amb la il·luminació feta a base de globus de paper d'arròs als que havia dotat de bombetes led de temperatura càlida, 2700 graus Kelvin i amb l'ajuda del perfum aromàtic que dispersaven els bastonets verds de sàndal que cremaven de forma permanent, tot plegat definien un ambient suau i apaivagat que induïa a la relaxació

La casa estava buida, l'havia convertit en un *dojo*. En els armaris encastat que corrien a lo llarg de les parets, havia endreçat tot el que necessitava per viure. Fins i tot la cuina estava completament amagada. Al bany hi havia fet lloc per posar-hi, quan se la podes permetre, una banyera de fusta quadrada com una caixa, com les que hi havia als *riokans* que només havia vist per internet que li permetia somiar de franc, sense moure's de casa. Es passava hores navegant, assegut en posició de lotus. La assignatura pendent, des de feia deu anys, era fer un viatge llarg pel Japó, mes que un viatge, una estada, el que estava molt lluny de seva capacitat econòmica. De nit treia el futon i s'estirava a dormir de panxa enlaire, amb el *fukata* corresponent. La seva dèria o potser la seva deriva, era total i absoluta. La seva passió per la terra del sol naixent era sobre tot pel Japó històric, l'època gloriosa de *samurais i ronins*, els període *Ainu*, *Muromachi*, *i Sengoku*, que es succeïren des de el temps de les dinasties *Sho* al període *Edo*, just abans de que els americans obrissin les illes al comerç, a canonades, com mal explicava aquella opera de Puccini.

Per anar per casa se solia vestir amb *kimonos* de coto a l'estiu i de seda a l'hivern. Mai no encenia la calefacció. En les poques parets que restaven lliures, les que no estaven ocupades per les portes corredores d'armari, fetes a la mena d'envans *sohi*, amb llistonets galzats de fusta i fulls modulats de paper d'arròs encolats amb pastetes també fetes amb farina d'arròs, unes reproduccions de les imatges de Hokusai, una selecció de les trenta-sis vistes del mont Fuji, trencaven la fredor minimalista de l'espai. Fins i tot, en un racó del que correspondria a la sala, hi havia instal·lat un *tokonoma*, un petit altar domèstic, on hi disposava *ikebanes i haikus*, reproduïts amb els traços suaus, però segurs, de la cal·ligrafia japonesa que renovava de tant en tant.

Sovint, passava les vetllades veient i tornant a veure les pel·lícules del seu estimat Kurosawa, les quals es sabia de memòria, tant les de blanc i negre, com ara *Rashomon*, *Yojimbo* o *El set Samurais*, com les mes recents amb aquells colors tant ben triats que provenien del acurats story-boards amb els que el

director, el mestre, planificava, mai millor dit, les seves pel·lícules, aquelles versions sui generis de Shakespeare: Kagemusha, o Ran. Restava extasiat amb els moviments precisos de tropes, aquells guerrers ferotges, que sempre anaven corrent, amb unes banderetes de bambú en forma d'escaire i seda, amb els ideogrames o símbols dels seus caps clavades a les motxilles i els conlaus dels comandaments, abillats amb aquelles armadures esgarrioses, asseguts en tamborets mínims, envoltats dels tendals estampats amb aquells logotips personals... I somiava... I es veia com un samurai orgullós i ferotge, al servei d'un *dàimio* o d'un *shogun*, poderosos i cruels.

En aquest ambient temàtic, a voltes amb la música sensual de les flautes d'amor japoneses, o la més estrident dels *kotos*, que s'imaginava tocats per una *geishes* de cares inexpressives de porcellana, es feia ell solet les cerimònies del te. A voltes sentia un disc que li havia portat un amic, del Transbord d'Andorra, en el que en una cara hi havia un recitat de text budistes apòcrifs. El to monòton de la veu del rapsoda i el so gutural del japonès, el portava a un estadi molt proper a l'èxtasi. Assajava incassable les posicions de l'esgrima nipona, tant definides com repetitives. La cultura japonesa està feta de múltiples repeticions per arribar a suggerir o aparentar la espontaneïtat d'una aquarel·la, la impronta d'un fet improvisat.

* * *

L'endemà al matí, orgullós de la seva nova adquisició, es va dirigir al banc portant en una bossa la roba que feia servir en els entrenaments de *kendo* i en una altra llarga i prima, lligada amb cordons on habitualment hi duia els *shinai*, els sabres de bambú amb els que practicaven la disciplina, la *katana*.i el *tanto*. Frisava per poder mostrar les armes als seus companys de grup i sobretot al seu *sensei*. La nit anterior havia practicat amb la *katana* davant del mirall les set postures bàsiques de l'ancestral tècnica nipona. Com un *samurai* bregat, en plena execució del *kenjutsu*, la disciplina amb espasa llarga que amb el temps derivaria en el *kendo*.

L'ambient al banc estava carregat. El director de la sucursal era un tipus arrogant i dèspota. La seva mala llet, provenia d'una certa inseguretat que li provocava la seva manca de preparació. Havia entrat al banc de meritori, de grum, feia un segle i havia anat aprenent l'ofici i pujant pas a pas, graó a graó. Però davant de la jovenalla, molt més formada que ell, el resultat era una mala llet incontrolable que el feia exigir dels empleats la més alta de les eficàcies, no tenint mai més que retrets i males paraules, en compte de alguna

que altre felicitació. Li semblava que els que proferien afalacs eren dèbils i que només a través dels exabruptes i els insults, es podia estimular la gent a fer la seva feina. Res no li estava bé i si li estava es guardava ben prou de manifestar-ho. Amb la seva còrpora gegantina, feia més de metre, les celles poblades i esborrifades, i uns ulls penetrants, que semblaven perforar-te, esglaiava amb la seva sola presència el minvat personal de la sucursal d'aquell barri de la perifèria. Com que era una mica carregat d'esquenes, l'antiquada americana, amb la roba de la qual es ves pogut bastir una tenda de campanya, li queia desmanegada, donant-li un aspecte tenebrós d'espantall. Don Ramon, havia fet tota la seva carrera amb la concessió conservadora, gasiva, de crèdits i hipoteques, però quan la cosa es va complicar i va haver de procurar guanys al rendistes que tenien els seus dipòsits al banc i va haver de recorre als mercats internacionals, a les borses, a la recerca de negocis que donessin prou rendiment per satisfer alguns de seus clients, es va sentir superat. Qualsevol d'aquells xitxarel·los amb vestits blau marí, camisses blaves amb els coll i punys blancs, corbates llampants i sabates angleses, això sí marrons, li passava la mà per la cara en tot moment. Prou feina havia tingut a habitar-se a l'ús de l'ordinador que encara sovint li creava una sensació d'impotència quan no sabia com executar alguna ordre o que contestar als requeriments de les persianes que se li desplegaven constantment a la pantalla. En part per això i sostingut per d'altres membres de la vella guàrdia que entre tots se sabien i es tapaven les seves limitacions i els seus secrets, havia anat a raure en aquella oficina de mala mort per deixar escolar el temps escàs que li quedava per assolir una jubilació que malgrat la seva dissimulada incompetència, encara seria força ben remunerada. No obstant, la seva situació l'havia abocat a una amargor i una insatisfacció permanent que descarregava sistemàticament en el seu sofert i escàs personal.

—Quantes vegades t'hauré de dir com s'han de endreçar els llapis i els bolígrafs a la taula, — esbroncava a en Llorenç, davant de els seus tres altres companys, la Margarida, en Prudenci i en Robert. — els vull tots col·locats a la teva dreta, a cinc centímetres del cairell de la taula i ordenats, per colors els bolígrafs i per llargades els llapis i amb la mina ben esmolada. Ets un mandrós, un maldestre i un desordenat. No se com no et faig fora. —després, adreçant-se a la noia, —I tu que esperes per portar-me el cafè, potser em floriré, abans de veure la tassa sobre la taula. Gairebé empalmaré el desdèjuni amb el dinar. —després dels exabruptes, girant cua per adreçar-se al seu cau, mormolà entre dents —Re fotuts inútils.

Amb el director encofurnat al seu despatx, en Llorenç s'escapolí cap el servei i al passar per l'office, on desaven els abrics i les bosses durant la jornada, li varen agafar ganes de veure la *katana* una vegada mes, per alleugerir la ràbia que el tenallava i escurçar una jornada que com tantes d'altres estava essent tant llarga com patètica. Lentament, la va desembeinar i un altre cop notà un llambreig que posar en valor els ideogrames. A les hores es va produir la transformació. Absent, com un autòmat, va entrar al despatx de l'ogre, amb l'espasa alçada, en aquella posició d'atac, els dos braços per sobre del cap i la fulla per darrera l'espatlla.

—Que vols tu ara, on vas amb aquest sabre, va desa'l, amb lo tòtil que ets encara et faràs mal. —i girant la cara cap la pantalla de l'ordinador, tot ignorant-lo, va fer moure el mouse.

El primer cop va seccionà en rodó la ma del cap, que va quedar arrapada al ratolí. Del munyo, sortia la sang a raigs intermitents, al ritme dels batecs del cor.

—Però que fas, que t'has tornat boig. —va cridar esglaiat. —Es subjectava el monyó, amb la intenció de frenar l'hemorràgia que ja havia vesat sobre el teclat i els papers que tenia a la taula.

Obnubilat, absent, desposseït de voluntat, era com si l'espasa hagués pres el control del seu cervell, com si manes i ell no es podes resistir. Sense dir ni paraula va descarregar la fulla contra la clavícula esquerra del director i va poder comprovar que la *katana*, com havia vist a les pel·lícules del seu director favorit, va penetrar en el cos del director a traves de músculs, tendons i ossos i fendint el lòbul superior del pulmó, li va arribar al cor. Per uns moments, l'occit, es va mantenir dret a la cadira, a les hores, d'un sol cop horitzontal, en Llorenç, ara transmutat en guerrer justicier, el va decapitar. La còrpora immensa, escapçada, es va quedar asseguda, el cap, amb un cop sord, va rebotar i rodolar fins al centre de la petita sucursal, deixant un traça de sang, per esgarripança dels poquíssims clients que en aquell moment es trobaven al pati d'operacions. La cara presentava encara una expressió de sorpresa i d'incredulitat, amb els ulls esbatanats i la boca oberta, com en un darrer crit estroncat.

En Llorenç va sortir del despatx i cridant crits de guerra en japonès, *Ei Ei, Ou, Banzai!* es va abatre sobre els clients i companys, repartint cops de *katana* a tort i a dret. Quan es va adonar que estava rodejat de cadàvers mig desmembrats i que la sang ja s'escolava per sota de la porta automàtica de vidre del carrer i lliscava pels panots de la vorera, va reaccionar. Va deixar caure l'espasa i es va quedar quiet al mig del

horror que havia provocat, corprès, com si s'hagués despertat d'un somni inquietant o d'una mal son esglaiador. L'aire s'havia saturat de l'olor espessa i ferruginosa de la sang fresca que com una taca d'oli imparable s'havia anat escampant pel paviment de marbre blanc de Carrara, creant un contrast impactant. Sense immutar-se, va bloquejar la porta automàtica d'accés a l'agència per que no podes entrar ningú, se'n va anar a cercar la roba que feia servir per les classes de *kendo* i se la va posar, es va lligar una bandana, al front, un *hachimaki* que duia estampat un sol naixent que irradiava raigs estesos i va agafar el *tanto*. Es va agenollar, es va obrir el *kimono*, va honorar el punyal, elevant-lo amb les dues mans, com una ofrena, tocant-se el front amb l'arma i després es preparar per fer-se l'*harakiri*. En la seva obsessió, li ves agradat que un *samurai* es ves situat al seu darrera per decapitar-lo, executant al complert el ritus del *seppuku*, però es va haver de conformar amb el suïcidi sense assistència.

Respirà profundament i es va clavar la fulla, al costat esquerra del ventre, lleugerament per sota de les costelles, lentament i amb tota la força de la que va ser capaç, mig frenada pel dolor intens, va anar fent un tall llarg de costat a costat de l'abdomen, amb la precaució de que la fulla no penetres massa endins, per no topar amb la columna vertebral. Un xiulet de globus al desinflar-se es va deixar sentir, a l'hora que els budells començaren a sortir, a vessar pel la ferida, era com si estes donant a llum un octòpode repugnant. De seguida es va difondre per la sala una pudor insuportable, de la barreja de suc gàstrics i femta que amb la sang varen rajar incontenibles envoltant el cos agenollat del pobre bancari que poc a poc es va anar plegant sobre d'ell mateix fins que el front va tocar el terra on la temperatura de llur pròpia sang, apaivagà la fredor del marbre. El darrer que va veure va ser la *katana* que havia disposat de forma ritual en front d'ell i a la fi, en el darrer esclat de lluïdesa, en el seu estat d'estupor, com si hagués tingut una revelació, com si fos traduït i escrit en la seva llengua, va poder interpretar els quatre ideogrames, que semblaven relluï, com si fos un ferro roent: "Jo soc la venjança".

* * *

No havien passat gaires dies dels fets macabres de la sucursal de la Caixa Mercantil del barri de Con Sorres, que al Qualapop va tornar a sortir un anunci,: "Es ven *katana* antiga, completa, amb *tsuba* de bronze, empunyidura de cordons de seda, sobre pell de rajada i beina original amb el corresponent *tanto* a joc"